

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे
समाजकार्य विशारद (BACHLOR OF SOCIAL WORK) (B.S.W.)

परीक्षा : मे - २०२४

सहावे सत्र

विषय : सामाजिक धोरणे: ओळख (25 CP 603)

दिनांक : १६/०५/२०२४

गुण: ६०

वेळ: स.१०.०० ते १२.३०

सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

- प्र.१ योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरा. (१०)**
१. सामाजिक धोरण म्हणजे सामाजिक सेवांचा अभ्यास आणि -----
अ) राष्ट्र   ब) कल्याणकारी राज्य   क) योजना   ड) कार्यक्रम
  २. सामाजिक धोरणामध्ये ----- च्या कल्पनांचा विचार केला जातो.
अ) सामाजिक विकास   ब) सामाजिक सुरक्षा   क) समाज कल्याण   ड) सामाजिक परिवर्तन
  ३. सामाजिक धोरणाचा संबंध ----- आणि समाजाशी आहे.
अ) अर्थव्यवस्था   ब) राजकारण   क) राष्ट्र   ड) राज्य
  ४. ----- विशेषता: सामाजिक सेवा आणि कल्याणकारी राज्याशी संबंधित आहे.
अ) सामाजिक धोरण   ब) सामाजिक विकास   क) समाज कल्याण   ड) सामाजिक सुरक्षा
  ५. सामाजिक धोरणामध्ये सामाजिक, राजकीय ----- आणि संस्थात्मक संदर्भाचा विचार केला जातो.
अ) वैचारिक   ब) आर्थिक   क) सांस्कृतिक   ड) प्रशासनात्मक
  ६. सामाजिक धोरण हे विषय क्षेत्र आहे पण ----- नाही.
अ) शिस्त   ब) कार्यक्षेत्र   क) साधन   ड) दृष्टीकोन
  ७. समग्र दृष्टीकोन ----- वर लक्ष केंद्रित करते.
अ) प्रक्रिया   ब) विकास   क) बदल   ड) परिवर्तन
  ८. नवीन ----- धोरण २०२० साली तयार झाले.
अ) आर्थिक   ब) शैक्षणिक   क) आरोग्य   ड) राजकीय
  ९. भारतीय आर्थिक धोरणाचे मुळ उद्दिष्ट हे ----- च्या मापनतंत्राचा विचार करते.
अ) नागरिक   ब) राष्ट्र   क) भारतीय अर्थव्यवस्था   ड) सामाजिक विकास
  १०. सामाजिक बदल घडवून आणणे हे ----- चे उद्दिष्ट आहे.
अ) सामाजिक विकास   ब) सामाजिक धोरण   क) समाज कल्याण   ड) सामाजिक सुरक्षा
- प्र.२ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) (२०)**
- १) सामाजिक धोरणाची व्याप्ती स्पष्ट करा.
  - २) सामाजिक धोरणाची उद्दिष्टे लिहा.
  - ३) समाज कल्याण व सामाजिक धोरण यातील सहसंबंध स्पष्ट करा.
  - ४) आर्थिक धोरण आणि सामाजिक धोरण फरक स्पष्ट करा.
- प्र.३ खालीलपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहा. (१५)**
- १) भारतीय संविधान व सामाजिक धोरण यातील सहसंबंध स्पष्ट करा.
  - २) सामाजिक विकासासह सामाजिक धोरणाचे संबंध स्पष्ट करा.
  - ३) भारतातील आरोग्य धोरणातील प्रमुख तरतुदीबद्दल थोडक्यात लिहा.
- प्र.४. टीपा लिहा (कोणत्याही तीन) (१५)**
- १) सामाजिक कल्याण योजना
  - २) सामाजिक धोरणाचे महत्व
  - ३) निर्ती आयोग
  - ४) सामाजिक धोरण- व्याख्या

Sub : Introduction Social Policies (25 CP 603)

Instructions: 1) All questions are compulsory

Q.1 Fill in the blanks by choosing correct alternative (10)

1. Social Policy is the study of social services and the -----
a) Nation   b) Welfare State   c) Schemes   d) Programs
2. The Social policy looks at the idea of -----
a) Social   b) Social Security   c) Social Welfare   d) Social Change
Development
3. The social policy having its relationship to ----- and society
a) Economy   b) politics   c) Nation   d) state
4. The ----- is particularly concerned with social services and the welfare state
a) Social policy   b) Social   c) Social Welfare   d) Social Security
Development
5. Social Policy explores the social, political, ----- and institutional context
a) Ideological   b) Economic   c) Cultural   d) Administrative
6. Social Policy is a Subject area, not a -----
a) Discipline   b) Domain   c) Tool   d) Approach
7. Holistic approach focuses on -----
a) Process   b) Development   c) Change   d) Transformation
8. New ----- policy prepared in 2020.
a) Economic   b) Educational   c) Health   d) Political
9. The basic aim of Indian Economic Policy is to take care of basic parameters of -----
a) Citizens   b) Nation   c) Indian Economy   d) Social Development
10. To bring the social change is the objective of -----
a) Social   b) Social Policy   c) Social Welfare   d) Social Security
Development

Q.2 Answer in brief (Any two) (20)

- 1) Explain the scope of social policy
- 2) Write the objectives of social policy
- 3) Elaborate the relevance of social welfare and social policy
- 4) Describe the distinction between economic policy and social policy

Q.3 Answer any one of the following. (Any one) (15)

- 1) Write the relevance of Constitution of India and social Policy
- 2) Explain the relationship of social policy with social development
- 3) Write in brief about the major provisions in Health Policy in India

Q.4 Short notes (any three) (15)

- 1) Social welfare Schemes
  - 2) Importance of social policy
  - 3) NITI Commission
  - 4) Definition of social policy
-